

L'IDEAL BUDISTA: LA VIDA MONÀSTICA

El budisme predica que cal escapar de les il·lusions dels món i considera la vida com una malaltia en la qual hi ha patiment. Per això retirar-se a un monestir i seguir els ensenyaments del Buda, sota la direcció d'un mestre experimentat és considerat com un ideal de vida. No tots els budistes es retiren del món, ni necessàriament ningú es fa monjo per a tota la vida. En alguns països, com per exemple a Tailàndia, dedicar un temps a meditar en un monestir es considera una tradició social i molts joves passen als monestirs bona part de les seves vacances escolars. A Tailàndia, que és un cas força extrem, hi ha uns 20.000 monestirs i aproximadament uns 150.000 bonzos (sacerdots budistes).

Cal diferenciar entre ser un bonzo i ser un lama. La paraula 'lama' significa superior o mestre. I òbviament no tots els bonzos arriben a lames. De tota manera, 'lama' (un mot que s'usa bàsicament al Tibet i a Mongòlia) es un mot que, en general, a Occident designa els monjos tibetans i que no s'ha d'usar per als d'altres contrades.

Es pot entrar com a monjo en un monestir a partir dels nou anys, simplement demanant-ho els nens o els pares i sense necessitat de fer cap vot. Fins al moment de la seva ordenació sacerdotal, el novici o postulant haurà de passar diverses proves i canvia de nom quan és ordenat, com a símbol o testimoni d'un nou naixement.

La vida en comunitat implica renunciar a tota propietat individual. Els bonzos només poden posseir nou objectes en propietat: tres hàbits, un cinturó, una maquineta d'afaitar, una agulla de cosir, un recipient per veure aigua, un plat per posar el menjar i un vano per la calor. Per la resta, han de comprometre's a no fer mal ni a maltractar ningú de paraula o d'obra, han de ser cèlibes i han de dedicar-se a la meditació durant un determinat nombre d'hores (que cada tradició determina). Les dones són considerades una temptació i l'instrument que impedeix alliberar-se del cos. Només en algunes tradicions budistes hi ha monestirs femenins.

Els monestirs budistes no són igualitaris: els monjos que provenen de famílies més riques o que tenen un nivell cultural més alt no tenen cap problema a mostrar el seu menyspreu pels més pobres, que sovint hi ha arribat fugint de la fam i la misèria i fan les feines més baixes.

El bonzo ha de captar el seu menjar als fidels. Revestits de les seves túniques de color safrà (símbol de la renúncia), els monjos ixen en grups del monestir dues hores abans de la sortida del sol a demanar un menjar que dependrà normalment de la generositat dels donants i que acostuma a ser arròs. Una cosa que sorprèn els occidentals és que el bonzo mai agraeix als seus benefactors el menjar que rep: es considera que és el monjo el qui, resant i meditant, els fa un servei. Donar almoïna al bonzo fa que el creient pugui tenir en el futur una reencarnació favorable... i potser, fins i tot que arribi a ser bonzo en la propera reencarnació! Però el menjar s'ha de recollir de bon matí: els monjos només fan un menjar al dia i ha d'estar acabat abans de les onze del matí per tal de tenir temps per meditar.